Lietas Nr. C31244115
Lietas arhīva Nr. C-0696-16/14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 7.martā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A. Grāvīte,
ar sekretāri A. Skruli,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA „Neste Latvija" maza apmēra prasībā pret /pers. A/, ar trešo personu SIA "GAUSS", par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk - SIA) „Neste Latvija" 2015.gada 20.februārī cēlusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību par parāda piedziņu no /pers. A/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 3.augustā starp prasītāju un SIA "GAUSS" tika noslēgts līgums par NESTE norēķinu kartes izsniegšanu, kas SIA "GAUSS" bija bezskaidrās naudas maksāšanas līdzeklis degvielas, pakalpojumu un preču apmaksai visās NESTE degvielas uzpildes stacijās un sadarbības partneru tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietās. Kartes lietotājam tika piešķirts kredīts norēķinu veikšanai 300,00 LVL, kas atbilst 426,86 EUR apmērā.

2012.gada 9.augustā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts galvojuma līgums Nr.07155495-G, kas kalpoja kā atbildētāja garantija un nodrošinājums saistībām, kas izriet no 2012.gada 3.augusta līguma starp prasītāju un SIA „GAUSS".

SIA „GAUSS" nav pildījusi līguma nosacījumus un nav pilnā apmērā apmaksājusi rēķinus par izmantotajiem kredīta resursiem. Saskaņā ar prasītājas aprēķinu, SIA „GAUSS" pamatparāds par ar karti saņemto preci (degvielu) sastāda 397,00 EUR ar apmaksas termiņu līdz 2014.gada 30.septembrim.

Saskaņā ar galvojuma līguma nosacījumiem, atbildētājs bez nosacījumiem un neatsaucami uzņēmās nedalīti kā pats parādnieks SIA „GAUSS" atbildēt prasītājai par parādu, kas varētu rasties no 2012.gada 3.augusta līguma, kā arī atbildētājs atteicies no galvinieka privilēģijas – prasījuma, lai kreditors vispirms griežas pie galvenā parādnieka, tādējādi atbildētāja galvojums Civillikuma 1702.panta otrās daļas izpratnē uzskatāms par ekspromisorisko galvojumu.

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja pilnvaroja SIA „Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja parādu, līdz ar ko prasītājai radušies papildus izdevumi (zaudējumi) fiksētās maksas 103,30 EUR apmērā par parāda atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ir apstiprināts ar 2010.gada 26.maija sadarbības līgumu Nr.01217-05-10.

SIA „Julianus Inkasso Latvija" 2015.gada 9.janvārī un 2015.gada 11.februārī nosūtīja atbildētājam adresētu paziņojumu par parādsaistībām, tajā skaitā, brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par parāda summas un parāda atgūšanas izdevumu piedziņu. Apmaksa netika veikta.

Prasītājai ir tiesības prasīt, savukārt atbildētājam, ir pienākums maksāt līgumsodu par savlaicīgi neatmaksātajiem kredīta līdzekļiem, izmantojot Neste norēķinu karti, kas ir 24% gadā no nesamaksātās rēķina summas par katru kavējuma dienu.

Līgumsods tika aprēķināts par laika periodu no 2014.gada 30.septembra līdz 2015.gada 13.februārim par 135 kavētām dienām pēc formulas: pamatparāda summa 397,00 EUR x kavēto dienu skaits 135 x 0,06575%, līdz ar ko līgumsoda apmērs sastāda 35,24 EUR.

Pamatojoties uz Civillikuma3., 1425., 1587., 1692., 1698.pantu, 1702.panta otro daļu, 1716., 1717., 1720.panta otro daļu, 1779.pantu, prasītāja lūdza tiesu: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai galveno parādu 500,30 EUR un līgumsodu 35,24 EUR, piedzīt visus tiesas izdevumus, tai skaitā, valsts nodevu 80,33 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR; noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no galvenā parāda.

2015.gada 25.martā tiesā saņemts atbildētāja /pers. A/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst pilnā apmērā. Atbildētājs lūdz tiesu nozīmēt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

2015.gada 19.jūnijā tiesā saņemts SIA "GAUSS" iesniegums, kurā lūgts pieaicināt SIA "GAUSS" lietā kā trešo personu.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 25.jūnija protokollēmumu nolemts pieaicināt lietā kā trešo personu SIA "GAUSS".

2015.gada 6.oktobrī tiesā saņemts SIA "NESTE LATVIJA" pilnvarotā pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" valdes locekļa Dmitrija Sevčenko iesniegums, kurā norādīts, ka prasītāja ieskatā SIA "GAUSS" pieaicināšana lietā ir nelietderīga. Pēc tiesvedības uzsākšanas prasītājs saņēmis 98,14 EUR parāda dzēšanai, līdz ar to prasītājs samazina prasījuma apmēru un lūdz tiesu: 1) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai galveno parādu 402,16 EUR un līgumsodu 35,24 EUR, 2) piedzīt visus tiesas izdevumus, tai skaitā, valsts nodevu 80,33 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR; 3) noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no galvenā parāda.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2016.gada 22.februārī tiesā saņemts prasītāja pilnvarotā pārstāvja iesniegums ar lūgumu izskatīt civillietu bez prasītāja pilnvarotā pārstāvja klātbūtnes. Prasītājs uztur prasību prasības pieteikuma grozījumos norādītajā apmērā.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/, kurš vienlaicīgi ir arī trešās personas SIA "GAUSS" pārstāvis (valdes loceklis) prasību neatzina, uzturēja savus rakstveida paskaidrojumus tiesai. Papildus paskaidroja, ka nav nekāda pamata prasīt atbildētājam atlīdzināt izdevumus EUR 103,30 par SIA "Julianus Inkasso Latvija" pakalpojumiem. Tāpat atbildētājs nepiekrīt parāda summai, jo prasītājs nav ņēmis vērā /pers. A/ 2015.gada 19.februārī veikto maksājumu EUR 40,00 apmērā.

Motīvu daļa

Noklausoties atbildētāja paskaidrojumu tiesas sēdē, noskaidrojot lietas apstākļus, pārbaudot un novērtējot Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā gūtos pierādījumus to kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma.

Konstatēts un ar lietai pievienotajiem materiāliem apstiprinās, ka 2012.gada 3.augustā starp prasītāju un SIA „GAUSS" noslēgts līgums Nr.07155495 par Neste kredītkartes izsniegšanu, kas bija SIA „GAUSS" bezskaidras naudas maksāšanas līdzeklis degvielas, pakalpojumu un preču apmaksai visās NESTE degvielas uzpildes stacijās un sadarbības partneru tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietās. (lietas 10.-11 lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka starp prasītāju un SIA „GAUSS" 2012.gada 3.augustā noslēgtais līgums Nr. 07155495 atzīstams par aizdevuma līgumu Civillikuma izpratnē.

2012.gada 9.augustā starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ noslēgts galvojuma līgums Nr.07155495-G, saskaņā ar kuru atbildētājs galvoja par SIA „GAUSS" saistībām, kas izriet no 2012.gada 3.augustā noslēgtā degvielas kartes līguma Nr.07155495 par Ls 300,00 kredīta piešķiršanu norēķinu veikšanai SIA "NESTE LATVIJA" degvielas uzpildes stacijās (lietas 13. lapa).

Saskaņā ar 2012.gada 9.augusta galvojuma līguma Nr. 07155495-G 2.1.punktu, galvinieks (atbildētājs) bez nosacījumiem un neatsaucami uzņēmās nedalīti, kā pats parādnieks (SIA „GAUSS"), atbildēt kreditoram par parādnieka parādu, kāds varētu rasties no pamatlīguma un apņēmās izpildīt saistības.

Civillikuma 1692. pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to paprieks pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli; šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies; par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Pamatojoties uz līguma 2.1.3. punktu, atbildētājs atteicies no tiesības prasīt, lai kreditors ar savu prasību vispirms vēršas pie parādnieka.

Tiesa secina, ka nedz aizdevuma līgums, nedz galvojuma līgums likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdēts, līdz ar ko atzīstams, ka atbildētājam ir pienākums atbildēt par SIA „GAUSS" saistībām, kas izriet no 2012.gada 3.augustā noslēgtā degvielas kartes līguma Nr.07155495 starp prasītāju un SIA „GAUSS".

Ar galvojuma līgumu atbildētājs ir iepazinies un piekritis tā nosacījumiem, ko apliecina atbildētāja paraksts, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesisks pamats celt prasību pret atbildētāju /pers. A/, kurš devis ekspromisorisko galvojumu, un lūgt no viņa visu saistību izpildi.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar līguma noteikumu 1.punktu, SIA „Neste Latvija" degvielas karte ir maksāšanas līdzeklis degvielas, pakalpojumu un preču apmaksai visās Neste degvielas uzpildes stacijās un sadarbības partneru tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietās, kuras ir atzīmētas ar Neste kartes simbolu.

Saskaņā ar noteikumu 6.punktu, par norēķinu periodā izmantotajiem kredīta resursiem klientam jānorēķinās līdz nākošā mēneša 15.datumam, ieskaitot naudu Neste bankas kontā.

Civillikuma 1828.pants noteic, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu.

Kā izriet no prasītājas 2014.gada 30.septembrī izrakstītā rēķina – atskaites 139241, SIA „GAUSS" bilance uz minēto datumu bija – 397,00 EUR (lietas 12.lapa).

Tādejādi atbilstoši prasības pieteikumā norādītajam, SIA "GAUSS" nesamaksātais pamatparāds uz prasības celšanas brīdi bija EUR 397,00, ko prasītājs lūdza piedzīt no atbildētāja.

Savukārt saskaņā ar prasītāja pārstāvja 2015.gada 2.oktobra precizējumiem (lietas 58.lapa), pamatparāda summa pēc prasības celšanas ir samazinājusies, jo prasītājs 2015.gada jūnijā ir saņēmis divus maksājumus kopsummā par 98,14 EUR (EUR 36,70 + EUR 61,44).

Civillikuma 1838.pants noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādītos apstākļus, ka atbildētājam pastāv nenokārtotas maksājuma saistības pret prasītāju galvenā parāda 298,86 EUR apmērā, kas piedzenams no atbildētāja par labu prasītājai. Vēl jo vairāk tāpēc, ka minētais parāds sakrīt ar paša atbildētāja /pers. A/ tiesas sēdē iesniegtās elektroniskās bilances atskaites (lietas 67.lapa), no kuras redzams, ka galvenā parāda apmērs (bilance) uz 2016.gada 3.februāri sastāda EUR - 298,86.

Kaut arī atbildētājs lietā iesniedzis SIA "GAUSS" grāmatvedības sagatavotu atskaiti par norēķiniem ar SIA "Neste Latvija" (lietas 65.lapa) un SIA "GAUSS" vienpusēji parakstītu aktu par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu (lietas 66.lapa), tiesa atzīst, ka šādi vienpusēji sagatavoti un parakstīti dokumenti nekalpo par pierādījumiem samaksas veikšanai, jo to neapstiprina citi lietā esošie pierādījumi un prasītāja paskaidrojumi.

Kā pierādījumu daļējai parāda samaksas veikšanai atbildētājs lietai pievienojis 2015.gada 19.februāra iekšzemes maksājuma izdruku (lietas 34.lapa) par summu EUR 40,00. No minētās izdrukas redzams, ka uz šādas izdrukas nav bankas darbinieka apstiprinājuma (paraksta, bankas zīmoga) par attiecīgā maksājuma saņemšanu (veikšanu). Tiesas sēdē tiesa vērsa atbildētāja /pers. A/ uzmanību uz faktu, ka bankas maksājuma uzdevumi ir maksātāja iesniegts uzdevums adresāta iestādei (kredītiestādei) izpildīt pārvedumu, un tikai to arī apliecina tiesā iesniegtais maksājuma dokuments, ja tas nav ticis apliecināts attiecīgajā kredītiestādē. Savukārt juridisku spēku, iesniedzot tiesu iestādē maksājuma apliecinošus dokumentus, maksājuma dokuments iegūst tikai tad, ja dokumentu apstiprinājusi kredītiestāde; tikai tad tiesai ir iespējams pārliecināties, ka maksājums patiešām ir veikts.

Ievērojot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka minētā maksājuma izdruka nekalpo par pierādījumu attiecīgā maksājuma veikšanai, jo šāda maksājuma saņemšanu nav apstiprinājis pats prasītājs.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 35,24 EUR apmērā.

Civillikuma 1698. pants noteic, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1716. pantam, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Atbilstoši Civillikuma 1720.pantam, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts un ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Galvojuma līguma 2.1.2.punkts noteic, ja parādnieks nepilda savas saistības pamatlīgumā noteiktajos termiņos vai kārtībā galviniekam ir pienākums, samaksāt visu parāda summu piecu darba dienu laikā pēc kreditora vai tā pilnvarotas personas rakstiska paziņojuma saņemšanas; ja piecu dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas kavētā saistība nav izpildīta, kreditors var aprēķināt līgumsodu 1% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavēto dienu.

Kartes līguma 6.punkts nosaka, ja gadījumā klients neievēro maksājumu termiņus, t.i., Neste nav saņēmusi naudas līdzekļus pietiekamā apmērā, klientam jāmaksā līgumsods 24% gadā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

No lietas materiāliem pievienotā līgumsoda aprēķina redzams, ka par maksājumu kavējumu par laika periodu no 2014.gada 30.septembra līdz 2015.gada 13.februārim prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par 135 kavētām dienām pēc formulas: pamatparāda summa 397,00 EUR x kavēto dienu skaits 135 x 0,06575%.

Tiesa atzīst, ka līgumsods par maksājumu kavējumu, kas aprēķināts par laiku no 2014.gada 30.septembra līdz 2015.gada 13.februārim, 35,24 EUR apmērā, ir atzīstams par samērīgu šim saistību nokavējuma gadījumam un piedzenams, ievērojot prasījuma robežas (Civilprocesa likuma 192.pants).

Prasītāja norādījusi, ka tai, pamatojoties uz Civillikuma 1779.pantu, radušies papildus izdevumi (zaudējumi) 103,30 EUR apmērā par parāda atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ieskaitīti galvenajā parādā (298,86 EUR + 103,30 EUR = 402,16 EUR).

Minēto prasījumu prasītāja pamatojusi ar 2010.gada 26.maija sadarbības līgumu Nr.01217-05-10 ar SIA „Julianus Inkasso Latvija" un pielikumu Nr.3 (lietas 23.-27.lapa). Prasītājam radušos izdevumus EUR 103,30 apmērā apliecina lietas materiāliem pievienotais faktūrrēķins (lietas 27.lapa) un maksājuma uzdevums (lietas 28.lapa).

Atbilstoši 2012.gada 3.augusta līgumam Nr.07155495 par Neste kredītkartes izsniegšanu, maksājumu kavējumu gadījumā SIA "GAUSS" uzņēmās saistības atmaksāt visus SIA "Neste Latvija" radušos izdevumus, kas saistīti ar parādu atgūšanu – administrēšanas, tiesas u.c., atbilstoši attiecīgās inkaso kompānijas noteiktajām cenām par šāda veida pakalpojumiem (līguma 14.punkts).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tā kā atbilstoši galvojuma līguma nosacījumiem atbildētājs /pers. A/ apņēmās atbildēt par visām SIA "GAUSS" saistībām, tostarp par visiem blakus prasījumiem, kas izriet no aizdevuma līguma (galvojuma līguma 2.1.1.punkts), tiesa atzīst, ka prasītājam radušos izdevumus EUR 103,30 apmērā, kas saistīti ar parāda atgūšanu, atbilstoši pielīgtajām saistībām ir piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam.

Prasības pieteikumā ietverts lūgums atzīt prasītājai tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% procentus no simta gadā no galvenā parāda.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu, nosakāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % (seši procenti no simta) gadā no neatmaksātās pamatparāda summas, nosakot, ka to pieaugums apstājas, kad procentu apmērs sasniegs pamatparāda lielumu (Civillikuma 1765.panta pirmā daļa, 1763.panta 1.punkts).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja prasītājas labā jāpiedzen samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 80,33 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas paziņojumu piegādi 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumiem, no atbildētāja par labu valstij jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas pasta izdevumi par tiesas paziņojumu un dokumentu nosūtīšanu un izsniegšanu 15,56 EUR apmērā, jo prasītāja, ceļot prasību, samaksāja 4,70 EUR, bet saskaņā ar uzziņu lietā to kopsumma ir 20,26 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42., 189., 194., 195., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Neste Latvija", reģistrācijas numurs 40003132723, galveno parādu 298,86 EUR, līgumsodu 35,24 EUR, ar parāda atgūšanu saistītos izdevumus 103,30 EUR, kā arī tiesas izdevumus 85,03 EUR, pavisam kopā 522,43 EUR (pieci simti divdesmit divi eiro, 43 centi), kas iemaksājami norēķinu kontā Nr.LV28HABA0001408036200, AS "Swedbank".

Atzīt SIA „Neste Latvija" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% (sešus procentus) gadā no galvenā parāda, nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatparāda apmēru.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 15,56 (piecpadsmit eiro, 56 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājuma uzdevums, kas apliecina tiesas izdevumu samaksu, iesniedzams tiesas kancelejā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2016.gada 21.martā.

Tiesnese A. Grāvīte